

Начало>Семейноправни въпроси и наследство>Законно преместване/установяване в чужбина с деца Законно преместване/установяване в чужбина с деца

Хърватия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По отношение на обстоятелствата, при които единият родител може правомерно да отведе детето в друга държава без съгласието на другия родител, трябва да бъдат разграничавани следните ситуации:

а) когато родителят, с когото живее детето, желае правомерно да отведе детето в друга държава, и

б) когато родителят, с когото не живее детето, но с когото то има лични отношения, желае правомерно да отведе детето в друга държава.

а) Родителят, с когото детето живее след развода, като част от ежедневните грижи за отглеждане на детето може да отведе правомерно детето в друга държава (напр. на едномесечна екскурзия), при условие че това не застрашава правото на другия родител да установи лични отношения с детето, както е предвидено в член 95 и член 119 от Закона за семейните производства (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine* (NN); Държавен вестник на Република Хърватия), № 103/15, наричан оттук нататък: „ОбЗ от 2015 г.“). Това означава, че независимо дали родителите са съвместно или индивидуално отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето, всеки от тях има правото да взема независимо решения, свързани с ежедневието на детето, когато полага грижи за него (член 110 от ОбЗ от 2015 г.) Ако след развода родителите са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето (член 104 от ОбЗ от 2015 г.), тогава решенията, които са важни за детето, трябва да бъдат взимани с взаимно съгласие (член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Като се има предвид, че случайно пътуване до друга държава (напр. едномесечна екскурзия) не включва намерение за промяна на постоянното или временното пребиваване на детето и поради това не е включено в изчерпателния списък със значими индивидуални права на детето, съгласно посоченото в член 100 от ОбЗ от 2015 г., разпоредбите на член 99, параграф 2 от ОбЗ от 2015 г. следва да се прилагат според случая. Същото важи и в случаите, в които родителят, с когото детето живее след развода, носи частично самостоятелна отговорност за отглеждането на детето (член 105 от ОбЗ от 2015 г.). Ако обаче родителят, с когото живее детето след развода, въз основа на съдебно решение носи напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе временно детето в друга държава (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

б) Ако родителят, с когото не живее детето след развода, но с когото то поддържа лични отношения, реши правомерно да отведе детето в друга държава, тогава той може да го направи само при условие че става въпрос за временен престой в друга държава (напр. едномесечна екскурзия), който става по време, когато родителят има право да поддържа преки лични отношения с детето (член 121 от ОбЗ от 2015 г.), и при условие че това право не е забранено или ограничено със съдебно решение (членове 123—126 от ОбЗ от 2015 г.). Това означава, че независимо дали родителите са съвместно, или самостоятелно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето, всеки от тях има правото да взема независимо решения, свързани с ежедневието на детето, когато полага грижа за него (член 110 от ОбЗ от 2015 г.) Ако след развода родителите са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето (член 104 от ОбЗ от 2015 г.), тогава решенията, които са важни за детето, трябва да бъдат взимани с взаимно съгласие (член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Като се има предвид, че временният престой в друга държава по време, когато родителят има право да поддържа преки лични отношения с детето (напр. едномесечна екскурзия), не включва намерение за промяна на постоянното или временното пребиваване на детето и поради това не е включен в изчерпателния списък със значими индивидуални права на детето, съгласно посоченото в член 100 от ОбЗ от 2015 г., разпоредбите на член 99, параграф 2 от ОбЗ от 2015 г. следва да се прилагат според случая. Същото важи и за случаите, в които родителят, с когото живее детето след развода, носи частично самостоятелна отговорност за отглеждането на детето (член 105 от ОбЗ от 2015 г.), тъй като родителят, установяващ преки лични отношения с детето, разполага със свободата и правото да представява детето във връзка с ежедневни въпроси, по времето, когато се грижи за детето (съгласно член 110 и член 112 и във връзка с член 105, параграф 1 от ОбЗ от 2015 г.).

В тези ситуации следва да се подчертае значението на разпоредбите на член 111 ОбЗ от 2015 г. Това означава, че двамата родители, независимо дали са самостоятелно или съвместно отговорни за отглеждането на детето, са задължени да споделят информация, свързана с детето, която да включва информация относно възможно отвеждане на детето в чужбина. Освен че това е правно задължение на родителите, преминаването на държавна граница изисква лични и други документи, които детето или всеки един от родителите трябва да носи със себе си.

В случай че единият от родителите счита, че другият родител може да злоупотреби с такова временно отвеждане на детето, той има право да поиска от съда да наложи една от мерките, посочени в член 418 от ОбЗ от 2015 г., в рамките на охранително производство, за да осигури изпълнението на решението за установяване на лични отношения между родителите и детето, или да наложи една от мерките, посочени в член 419 от ОбЗ от 2015 г., която гарантира безопасното завръщане на детето.

Най-желателно е родителите да постигнат взаимно съгласие по тези и подобни на тях въпроси, които след това може да бъдат уредени в тяхното споразумение за съвместна родителска грижа (член 106, параграф 3 от ОбЗ от 2015 г.).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Всяко (постоянно) отвеждане на детето в друга държава, което ще доведе до промяна на постоянното или временното пребиваване на детето, изисква съгласието и на двамата родители. Независимо дали родителите са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето или единият от тях носи частично самостоятелна отговорност, родителят, който отвежда детето и по този начин променя неговото постоянно или временно пребиваване, трябва да получи писмено съгласие от другия родител, за да го направи (член 100 и член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Ако обаче родителят, с когото детето живее след развода, упражнява напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното пребиваване на детето (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако родител желае с отвеждане на детето в друга държава да промени постоянното или временното пребиваване на детето и не може да получи писмено съгласие от другия родител, тогава съдът в рамките на охранително производство решава кой от родителите представлява висшите интереси на детето в този случай (член 100, параграф 5 и член 478, параграф 1 от ОбЗ от 2015 г.). Преди образуването на охранително

производство трябва да се проведе задължителна извънсъдебна процедура по консултиране, чиято цел е родителите да постигнат споразумение по този въпрос с помощта на експерти от Министерството на социалните услуги (член 481 от ОбЗ от 2015 г. — извънсъдебно производство за задължително консултиране като процесуално изискване за образуване на производство съгласно член 100, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.). Ако родителите не успеят да постигнат споразумение в хода на задължителното консултиране, въпросът ще бъде решен от съда в рамките на охранително производство, чийто акцент ще бъде по-специално върху: възрастта и мнението на детето, правото на детето да има лични отношения с другия родител, готовността и желанието на родителите да си сътрудничат при упражняването на техните родителски права, личните обстоятелства на родителите, разстоянието между постоянното и временното пребиваване на родителите и мястото, където може да бъде отведено детето, както и транспортните връзки между тези места и правото на свободно движение на родителите (член 484 от ОбЗ от 2015 г.). Следва да се подчертае обаче, че ако единият от родителите упражнява напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с цел промяна на временното или постоянното местопребиваване на детето, т.е. в този случай възражението на другия родител няма правна стойност (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Както бе посочено в отговорите на въпроси 1—3, с ОбЗ от 2015 г. правата и задълженията на родителите се уреждат по различен начин в зависимост от това дали става въпрос за временно отвеждане на детето в друга държава (напр. едnodневна екскурзия, с което не се нарушават правата на другия родител), или за постоянно отвеждане на детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното пребиваване на детето.

Последна актуализация: 20/11/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.